

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1Cdo/159/2017
Identifikačné číslo spisu:	3113205888
Dátum vydania rozhodnutia:	30.04.2018
Meno a priezvisko:	JUDr. Janka Cisárová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2018:3113205888.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcu H., bývajúceho v O., zastúpeného Advokátskou kanceláriou JURIKA & KELTOŠ, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Mickiewiczova 2, IČO: 35 951 087, proti žalovaným 1/ I. bývajúcemu v I., 2/ DOTON, s. r. o., so sídlom v Bratislave, Zámocká 30, IČO: 46 492 798, zastúpenej JUDr. Marekom Doktorom, advokátom so sídlom v Trenčíne, Piaristická 21, 3/ Q., bývajúcej v I., o určenie neplatnosti právneho úkonu, vedenom na Okresnom súde Trenčín pod sp. zn. 26 C 43/2013, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Trenčíne z 9. decembra 2015 sp. zn. 17 Co 829/2015, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a.

Žalovaní 1/ až 3/ majú nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Trenčín (ďalej len „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 22. apríla 2015 č. k. 26 C 43/2013-142 zamietol žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia neplatnosti zmluvy o prevode vlastníckeho práva zapísanej Správou katastra Trenčín pod V XXXX/XX, ktorou žalovaný 1/ previedol na žalovanú 2/ vlastnícke právo k pozemku parc. č. XXX/X. - zastavané plochy a nádvoria, o výmere 299 m² a pozemku parc. č. XXX/X - zastavané plochy a nádvoria, o výmere 226 m², zapísané na LV č. XXXX, k. ú. I.. Zároveň uložil žalobcovi povinnosť zaplatiť žalovanej 2/ 100 % náhrady trov konania a právneho zastúpenia a žalovaným 1/ a 3/ náhradu trov konania nepriznal.

2. Krajský súd v Trenčíne (ďalej len „odvolací súd“) na odvolanie žalobcu rozsudkom z 9. decembra 2015 sp. zn. 17 Co 829/2015 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil.

3. Proti tomuto rozsudku odvolacieho súdu podal žalobca dovolanie. Namietal, že odvolací súd sa vo svojom rozhodnutí vôbec nevysporiadal s jeho odvolacou argumentáciou, ktorou poukazoval na to, že súd prvej inštancie nesprávne právne posúdil vec tým, že žalobu zamietol z dôvodu, že medzi žalovanými nebola aj pani T. ako záložná veriteľka, ktorá údajne patrila do nerozlučného procesného spoločenstva s ostatnými žalovanými. V tejto spojitosti opätovne poukazoval na svoju argumentáciu,

podľa ktorej záložný veriteľ pri realizácii záložného práva nekoná vo svojom mene, ale v zmysle § 151 ods. 6 Občianskeho zákonníka v mene záložcov ako ich zákonný splnomocnenec. Záložný veriteľ preto pri predaji zálohu nedisponuje žiadnymi vlastnými právami a povinnosťami, jeho práva a povinnosti sú totožné so záložcovými, od ktorého ich „dočasne prevzal“, v nadväznosti na čo nie je prípustné, aby záložný veriteľ tvoril spolu so žalovanými nerozlučné procesné spoločenstvo, nakoľko mu pri predaji zálohu nepatria žiadne vlastné práva, iba delegované. Ďalej sa podľa žalobcu odvolací súd nevysporiadal s jeho námietkou, v zmysle ktorej súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a nesprávne právne posúdil vec tým, že pani Urbánkovú akceptoval ako záložnú veriteľku a za platnú považoval domnelú realizáciu výkonu záložného práva pani T.. So zreteľom na uvedené mal za to, že odvolací súd nedostatočným a zmätočným odôvodnením svojho rozsudku porušil jeho právo na spravodlivé súdne konanie a zároveň mu odňal možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p. Žiadal preto napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

4. Žalovaní 1/ a 3/ sa k dovolaniu písomne nevyjadrili. Žalovaná 2/ navrhla dovolanie žalobcu zamietnuť.

5. V danom prípade bolo dovolanie podané 12. februára 2016. Podľa prechodného ustanovenia § 470 ods. 1 Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), ktorý nadobudol účinnosť 1. júla 2016, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá C.s.p. (ale) právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

6. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súd funkčne príslušný na rozhodnutie o dovolaní (§ 35 C.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas žalobca, v ktorého neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.), zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) skúmal, či je dovolanie procesne prípustné.

7. Vychádzajúc z ustanovení § 470 ods. 1, 2 C.s.p., s prihliadnutím na základné princípy obsiahnuté v čl. 2 ods. 1, 2 a čl. 3 ods. 1 C.s.p., posudzoval podmienky jeho prípustnosti podľa právneho stavu účinného ku dňu podania dovolania, teda podľa príslušných ustanovení Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj „O.s.p.“).

8. Vzhľadom na to, že dovolaním je napadnutý rozsudok odvolacieho súdu, ktorým bol rozsudok súdu prvej inštancie potvrdený a nejde o rozsudok, ktorý by mal znaky uvedené v ustanoveniach § 238 ods. 2 a 3 O.s.p., bolo by dovolanie žalobcu prípustné iba vtedy, ak by konanie, ktoré jeho vydaniu predchádzalo, malo niektorú z väd uvedených v § 237 ods. 1 písm. a/ až g/ O.s.p. Takúto vadu konania ale dovolací súd nezistil.

9. V súvislosti s námietkou žalobcu týkajúcou sa nepreskúmateľnosti napadnutého rozhodnutia dovolací súd poukazuje na stanovisko občianskoprávneho kolégia najvyššieho súdu z 3. decembra 2015, ktoré bolo publikované v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 2/2016 a ktorého právna veta znie: „Nepreskúmateľnosť rozhodnutia zakladá inú vadu konania v zmysle § 241 ods. 2 písm. b/ Občianskeho súdneho poriadku. Výnimočne, keď písomné vyhotovenie rozhodnutia neobsahuje zásadné vysvetlenie dôvodov podstatných pre rozhodnutie súdu, môže ísť o skutočnosť, ktorá zakladá prípustnosť dovolania podľa § 237 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku“. Druhá časť tejto právnej vety predstavuje krajnú výnimku z prvej vety a týka sa výlučne len celkom ojedinelých (extrémnych) prípadov, ktoré majú znaky relevantné aj podľa judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva. O taký prípad ide v praxi napríklad vtedy, keď rozhodnutie súdu neobsahuje vôbec žiadne odôvodnenie, alebo keď sa vyskytli „vady najzákladnejšej dôležitosti pre súdny systém“ (pozri Sutyazhnik proti Rusku, rozsudok z roku 2009), prípadne ak došlo k vade tak zásadnej, že mala za následok „justičný omyl“ (Ryabykh proti Rusku, rozsudok z roku 2003).

10. V posudzovanej veci žalobca videl nepreskúmateľnosť napadnutého rozhodnutia v tom, že nedáva žiadne odpovede na jeho podstatnú argumentáciu obsiahnutú v odvolaní proti rozsudku súdu prvej inštancie. V tejto spojitosti je potrebné pripomenúť, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred

odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. V danom prípade bola odvolacia argumentácia žalobcu v podstate totožná s námietkami, na ktoré poskytol žalobcovi náležitú odpoveď vo svojom rozsudku už súd prvej inštancie. Tento vyslovil, že predmetná zmluva o prevode vlastníckeho práva v článku II. riešila aj práva a povinnosti pani T. ako záložnej veriteľky, ktorá preto nebola len splnomocnencom záložcov ako tvrdil žalobca. Ak by neplatnosť právneho úkonu nebola určená voči všetkým jeho účastníkom, vrátane záložnej veriteľky, nevzťahoval by sa právoplatný rozsudok o určení neplatnosti právneho úkonu na záložnú veriteľku, ktorá sa tohto konania nezúčastnila. Akcentoval, že rozsudok súdu o určení neplatnosti právneho úkonu sa musí vzťahovať na všetkých účastníkov právneho úkonu, ktorými sú v danom prípade predávajúci, kupujúci a záložná veriteľka, a ktorí tvoria v zmysle § 91 ods. 2 O.s.p. nerozlučné procesné spoločenstvo. Účastníkmi takéhoto konania teda musia byť všetci účastníci právneho úkonu, a to buď na strane žalobcu alebo na strane žalovaných, lebo účinky rozsúdenej veci sa vzťahujú v zmysle § 159 ods. 2 O.s.p. iba na nich. Predmetná zmluva preto nemohla byť určená za neplatnú iba voči niektorým jej účastníkom. S uvedeným názorom súdu prvej inštancie sa stotožnil aj odvolací súd, ktorý poukázal i na tomu zodpovedajúcu judikatúru. Rovnako ako súd prvej inštancie skonštatoval, že z obsahu posudzovanej zmluvy je nepochybné, že jej účastníčkou bola aj záložná veriteľka, všetci účastníci tejto zmluvy sú nerozlučnými spoločníkmi, a preto je nevyhnutné, aby všetci aj vystupovali v konaní o jej neplatnosť. V situácii, keď oba nižšie súdy zhodne dospeli k záveru, že žalobu bolo potrebné zamietnuť z dôvodu, že účastníčkou konania na strane žalovaných nebola pani T., ktorá v zmluve o prevode vlastníctva vystupovala ako záložná veriteľka, pričom tento svoj záver aj riadne odôvodnili, ďalšiu námietku žalobcu týkajúcu sa nesprávnosti jej akceptovania ako záložnej veriteľky možno označiť už za irelevantnú, nakoľko vyriešenie tejto otázky by na záver súdov o nedostatku pasívnej vecnej legitímácie v konaní nemohlo mať žiaden vplyv. Vychádzajúc z uvedeného, dovolací súd dospel k záveru, že v danom prípade obsah spisu nedáva žiadny podklad pre to, aby sa v posudzovanej veci uplatnila druhá časť právnej vety vyššie spomenutého stanoviska, nakoľko odôvodnenie napadnutého rozhodnutia obsahuje vysvetlenie dôvodov, na ktorých odvolací súd založil svoje rozhodnutie, ako aj postačujúce vysporiadanie sa s odvolacími námietkami žalobcu. Za vadu konania v zmysle § 237 ods. 1 písm. f/ O.s.p. v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv žalobcu.

11. Vzhľadom na to, že prípustnosť v danej veci podaného dovolania nevyplýva z ustanovení § 238 O.s.p. a vady konania podľa § 237 ods. 1 O.s.p. v dovolacom konaní nevyšli najavo, najvyšší súd odmietol dovolanie žalobcu ako procesne neprípustné (§ 447 písm. c/ C.s.p.).

12. Rozhodnutie o nároku na náhradu trov dovolacieho konania najvyšší súd neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 druhá veta C.s.p.). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 453 ods. 1 v spojení s § 262 ods. 2 C.s.p.).

13. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.